

Resultaat enquête naar beschikbaarheid accountants voor controle gemeentelijke jaarrekening en aankondiging regionale bijeenkomsten

Steeds vaker bereiken ons geluiden dat het voor gemeenten moeilijker wordt om een accountant te contracteren die hun jaarrekening controleert. Ook geven de bekende grote kantoren signalen af dat zij zich uit de gemeentemarkt willen terugtrekken. Om een duidelijk beeld te krijgen, hebben wij in maart 2017 alle gemeenten een aantal vragen voorgelegd. Op deze vragenlijst is door 228 gereageerd. Wij zijn verheugd met deze respons van 60%.

Op de volgende door ons gestelde vragen werden onderstaande antwoorden gegeven.

1. Wat is de naam van uw accountant voor het controlejaar 2016?

Baarle-Nassau	1
Baker Tilly Berk	43
BDO	35
BTB	1
Deloitte	54
EY	38
Fafa	1
gemeentelijke accountantsdienst	1
Hofsteenge Zeeman Groep	10
IPA ACON	11
KSG	1
Maatschap Stolwijk Kelderman accountants fiscalisten te Doetinchem	1
Mazars	4
PWC	19
RSM Nederland Accountants NV	2
Stolwijk Kelderman accountants fiscalisten	2
Vallei accountants	2
Verstegen Accountants en Adviseurs	2
	228

2. Tot en met welk controlejaar loopt het huidige contract (exclusief verlengingsopties)?

Antwoorden	Percentage
2016	28,9%
2017	26,6%
2018 of verder	44,5%

Ruim een kwart van de respondenten moet voor jaarrekening 2017 nog een nieuw contract sluiten met een accountant, mogelijk door een verlengingsoptie in te zetten. Voor deze gemeenten gold vraag 3.

3. Heeft u al een nieuw contract gesloten met een accountant voor het controlejaar 2017?		
Antwoorden	Percentage	Respondenten
Ja, door gebruik te maken van een verlengingsoptie	17,5%	11
Ja, door een contract te sluiten met een nieuwe accountant	27,0%	17
Nee	55,6%	35
		63

Uit de antwoorden op vraag 3 blijkt dat ongeveer de helft van de gemeenten die nog een nieuwe accountant (aantal respondenten is 63) nodig heeft voor rekeningjaar 2017 hierin al is geslaagd. Zorgelijk vinden wij wel dat zeker nog 35 gemeenten geen accountant hebben voor het rekeningjaar 2017. Verder blijkt dat de "Big three" (Deloitte, EY en PWC) geen nieuwe contracten afsluiten. Dat geldt ook voor nieuwe contracten voor 2018 en verder.

Voor het jaar 2018 geven 57 gemeenten aan nog geen accountant te hebben, aanvullend op de 35 gemeenten die in 2017 nog geen accountant hebben. Dus in totaal hebben 92 van de 228 gemeenten die gereageerd hebben nog geen accountant voor het jaar 2018.

4. Maakt u zich zorgen over de mogelijkheden van uw eigen gemeente om een accountant te vinden voor de eerstkomende jaren?	
Antwoorden	Percentage
Ja	19,4%
Nee	80,6%

Ongeveer 20% van de respondenten (42 gemeenten) is bezorgd dat zij voor de komende jaren geen accountant kunnen vinden.

De door hen gegeven redenen voor deze bezorgdheid zijn na te lezen in de bijlage. Een groot aantal van deze gemeenten heeft ook aangegeven behoefte te hebben over deze problematiek verder te willen praten met andere gemeenten en/of de VNG. Op grond hiervan zijn wij van plan om in mei een aantal regionale bijeenkomsten te houden. De gemeenten die aangegeven hebben verder te willen praten zullen hiervoor worden uitgenodigd.

Bijlage: Toelichting zorgen voor de beschikbaarheid accountants

<p>De accountant heeft moeite met het contract en wil meerwerk in rekening brengen. De optie voor verlenging wordt ook substantieel duurder, vooralsnog in strijd met Aw.</p> <p>Als we in zee gaan met voorstel handelen we in strijd met Overeenkomst, andere aanbesteders kunnen een claim indienen. En meer. Het gaat om de overeenkomst met 9 contracten en ik ben de coördinator.</p>
<p>Grote accountants trekken zich terug van de markt. Daarom op zoek naar andere, nieuwe spelers op de markt, vaak wat kleinere. Dat maakt dat aanbesteding in samenwerking ook opgesplitst moet worden. Bovendien worden de contracten duurder.</p>
<p>Te kleine gemeente aan de ene kant (niet interessant genoeg en bovendien door samenwerkingsrelaties complex) en weinig ervaren accountants aan de andere kant.</p>
<p>Eerste aanbesteding heeft plaatsgevonden voor het controlejaar 2015, 2016, 2017 en 2018 optioneel. Daar is niet op ingeschreven. Een tweede aanbestedingsronde heeft geresulteerd in één enkele inschrijver. Dit kantoor heeft de opdracht voor 2016 teruggegeven en heeft een ander kantoor bereid gevonden het werk voor 2016 en 2017 voort te zetten.</p>
<p>De grote accountants hebben niet meer zo veel zin in de gemeentemarkt, en laten dit - vooral aan de kleine gemeenten - merken.</p>
<p>We hebben de inschrijving Europese aanbesteding open gesteld, maar nog geen inschrijvingen ontvangen</p>
<p>Europees aanbesteed maar geen aanbiedingen gehad. Onze huidige accountant heeft geen interesse.</p>
<p>We hebben de aanbesteding uit staan. Op basis van signalen uit het land, en de nu nog beperkte inschrijving zijn er lichte zorgen.</p>
<p>Vanwege de veranderende markt (terugtrekkende accountantskantoren met veel ervaring). afhaken van kantoren met een groot marktaandeel</p>
<p>signaal dat er niet veel kantoren zullen inschrijven bij een aanbestedingsprocedure</p>
<p>Mijn gemeente (32000 inwoners) is er in 2016 ternauwernood in geslaagd een accountant te contracteren. Wij konden niet kiezen en dus viel er nauwelijks te onderhandelen. Aan deze situatie lijkt een combinatie van marktomstandigheden en (verzwaarde) regelgeving ten grondslag te liggen. Voor gemeenten die nu eenmaal een wettelijke plicht hebben een accountant te contracteren is dit een lastige en ongewenste situatie. De komende drie jaar hoeven wij naar verwachting geen aanbesteding uit te voeren. Toch acht mijn gemeente het van groot belang dat de VNG en BZK zoeken naar mogelijkheden om dit soort situaties te voorkomen.</p>
<p>De grotere gevestigde accountantskantoren geven aan dat kleine gemeenten niet meer interessant voor hen zijn. In 2018 starten we weer met een aanbesteding voor de nieuwe raadsperiode en dan zal blijken hoeveel accountantskantoren zich inschrijven.</p>
<p>Berichtgeving media/vakliteratuur-signalen collega griffiers én signalen accountant</p>
<p>De bijkomende kosten worden ieder jaar hoger, minder inschrijvingen voor de openbare aanbesteding van de accountant</p>
<p>Ik maak me zorgen over de keuzemogelijkheden: onze huidige accountant wilde voor dit jaar wel eenmalig verlengen, maar vroeg daar een veel hoger bedrag voor dan het contract voor de vier jaar daarvoor. En kleinere gemeentes in de buurt melden dat ze weinig tot geen inschrijvingen krijgen of zelfs opzeggingen op lopende contracten.</p>
<p>De signalen zijn alleen uit de media tot uiting gebracht.</p>
<p>Een kantoor heeft in 2015/2016 veel aanbestedingen - nieuwe klanten binnengehaald. Dit kantoor heeft al bij bijv. de gemeente V. te kennen gegeven dat ze zich niet bij een nieuwe aanbesteding zullen melden in V.</p>

Bij een aanbesteding bij een GR waarin wij samenwerken met vier gemeenten heeft afgelopen jaar slechts 1 partij ingeschreven. Bij een vorige aanbesteding van onze eigen accountantsdiensten hadden we twee inschrijvingen.
Wij zijn een kleine gemeente. De grotere kantoren hebben geen interesse in gemeenten van onze omvang.
berichten dat gemeenten geen accountant kunnen vinden, discussie over meerwerk in het lopende contract
Hoewel wij tevreden zijn over de werkzaamheden van de huidige accountant zijn er wel signalen geweest de afgelopen periode die er op lijken dat men na de contractperiode de werkzaamheden wil beëindigen. Vraag is dan wel, gelet op ervaringen in de regio, of er dan voldoende partijen (accountants) zich melden om mee te willen doen aan de aanbesteding.
door de terugtrekkende beweging van de grote kantoren zal er krapte ontstaan in accountantskantoren die goed zijn toegerust voor de gemeentelijke markt.
Er lijkt weinig animo te zijn voor de aanbesteding.
We hebben gezamenlijk aanbesteed met meerdere gemeenten en verbonden partijen. Een kantoor stelde voor de controlewerkzaamheden voor de kleinere gemeenten niet meer zelf uit te voeren. De aanbesteding laat dat echter niet toe. Als wij zelfstandig onderhands hadden aanbesteed dan zou dit kantoor waarschijnlijk niet hebben gereageerd. Dezelfde signalen kregen wij van meerdere kantoren
Aanbesteding loopt. Zorg ontstaat door berichtgeving in media. Wij hebben nog geen zicht op aantal inschrijvers in de aanbesteding. Aanbesteding sluit half maart.
Op de gezamenlijk (drie gemeenten) uitgezette opdracht kwam slechts één reactie. Bij omliggende gemeenten in eerste instantie geen.
Accountant komt met forse rekeningen voor meerwerk
De controles bij gemeenten worden steeds lastiger voor accountants zodat het aantal accountants dat deze werkzaamheden wil uitvoeren zal afnemen.
Naar horen zeggen schijnt het voor met name de kleinere gemeenten moeilijk te zijn om een accountant te kunnen vinden. Door de accountant wordt met regelmaat geklaagd over 'controle op controle' en de controle eisen.
Grote kantoren trekken zich terug en ik heb twijfels of de kleinere de kwaliteit en capaciteit hebben om de gemeenten te bedienen met name als gevolg de specifieke wet- en regelgeving
We hebben een Europees aanbestedingstraject gestart. Tot en met 7 april kunnen accountants hierop inschrijven. Het is nu voor ons afwachten hoeveel inschrijvingen wij ontvangen
Europese aanbestedingsprocedure voor 2017 moet nog starten. Samen met de bedrijfsvoeringsorganisatie en een andere gemeente wordt nu aan een bestek en planning gewerkt.
Het proces van aanbesteding wordt nu opgestart
In een buurgemeente heeft tijdens de aanbesteding geen enkele accountant ingeschreven. De griffier heeft met de raad echt moeite moeten doen om toch een accountant te vinden. Dat is uiteindelijk gelukt, maar toen was men al wel te laat met de controle van het boekingsjaar.
De grote accountants vinden de schaalgrootte van mijn gemeente (23.500 inw.) niet interessant. De accountant kon alleen worden aangetrokken door een gezamenlijke aanbesteding.
Accountant presenteert dwingend meerwerknota's, terwijl het (kersverse) contract er duidelijk over is dat dit alleen in heel bijzondere gevallen van toepassing kan zijn. In de onderhandelingen die volgen worden dreigementen geuit dat zonder het meerwerk een goedkeurende verklaring moeilijk gaat worden.
Onze accountant heeft contract tussentijds opgezegd, na interventie door advocaat, houdt het kantoor zich weer aan het contract

Medio september 2016 heeft onze huisaccountant aangegeven de controle op de jaarrekening 2016 niet meer uit te kunnen voeren. Een ander kantoor is bereid gevonden dit voor het controlejaar 2016 op zich te willen nemen. De vraag is of en zo ja, hoeveel accountantskantoren gaan inschrijven op de aanbesteding en of dit accountantskantoren zijn die voldoende know how in huis hebben

Bij aanbesteding voor het jaar 2016 maar één accountant ingeschreven, dus geen keuze

Over het functioneren van de huidige accountant bestaat geen enorme tevredenheid. Alternatieven zijn schaars. Onze verlengingsopties stoppen na controlejaar 2017.

Personeelsgebrek bij accountantskantoren.
Regeldruk